

Materiały Projektu LIFE-MAPPINGAIR/PL

Przegląd uchwał antysmogowych obowiązujących w Polsce Stan na wrzesień 2021 r.

Opracowanie *Joanna Kubicka*

Projekt „Czy wiesz czym oddychasz?” - kampania edukacyjno-informacyjna na rzecz czystszej powietrza - LIFE-MAPPINGAIR/PL jest finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Instrumentu Finansowego LIFE oraz współfinansowany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Przegląd uchwał antysmogowych – stan na 1 września 2021 r.

Zakres terytorialny	Uchwała	Data wejścia w życie uchwały	Rodzaj instalacji objętej zakazami	Rodzaj podmiotu dla którego wprowadza się zakaz	Rodzaj paliw zakazanych	Wykaz dokumentów objętych uchwałą w zakresie niezbędnym do kontroli	Rodzaj paliw dopuszczonych oraz wymagania dotyczące wymiany źródeł grzewczych
1. WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE							
Gmina Wrocław	Uchwała nr XLI/1405/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30.11.2017	21.12.2017 z wyjątkami jak dalej	Dotyczy instalacji, w których następuje spalanie paliw (kocioł, kominek, piec) jeżeli: - dostarczają ciepło do systemu c.o. lub - wydzielają ciepło poprzez: bezpośrednie przenoszenie ciepła lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza	Każdy podmiot, który eksploatuje wskazane w uchwale instalacje	Od 01.07.2018 – zakaz stosowania: – Węgla brunatnego oraz paliwa produkowanego z wykorzystaniem tego węgla, – Mułów węglowych i flotokonzentratów oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem, – Węgla kamiennego w postaci sypkiej (miału) o uziarnieniu poniżej 3 mm, – Biomasy stałej (drewna) o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20 %	– dokumentacja z badań potwierdzających poziom emisji z instalacji lub – dokumentacja techniczna urządzenia lub – instrukcja dla instalatorów i użytkowników	Od 01.07.2018 – paliwa gazowe: gaz ziemny wysokoetanowy lub zaazotowany, propan-butan, biogaz rolniczy; lekki olej opałowy, biomasa stała w odniesieniu do kominek rekreacyjnych Od 01.07.2018 – kominki (użytkowane oraz nowe) nie będące podstawowym źródłem energii w lokalu (dotyczy to tzw. kominków rekreacyjnych) będą musiały spełniać wymagania emisyjne Ekoprojektu Od 01.07.2024 - zakaz użytkowania pozaklasowych kotłów, pieców na paliwa stałe (tzw. kopcuchów) poniżej klasy 3 wg Normy EN 303-5 (PN – EN303-5:2012) Od 01.07.2028 - zakaz użytkowania wszelkich kotłów, pieców na paliwa stałe (tj.: klasy 3,4,5) za wyjątkiem instalacji, grzewczych na paliwa stałe w miejscach gdzie występuje brak możliwości technicznych przyłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej, kominków, rekreacyjnych – czyli takich, które nie są podstawowym źródłem ciepła w lokalu i nie rozprowadzają ciepła.
Gminy uzdrowisko-woj. Dolnośląskiego	Uchwała nr XLI/1406/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego o z dnia 30.11.2017	21.12.2017 z wyjątkami jak dalej	Dotyczy instalacji, w których następuje spalanie paliw (kocioł, kominek, piec) jeżeli: - dostarczają ciepło do systemu c.o. lub - wydzielają ciepło poprzez: bezpośrednie przenoszenie ciepła lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w	Każdy podmiot, który eksploatuje wskazane w uchwale instalacje	Od 01.07.2018 – zakaz stosowania: – Węgla brunatnego oraz paliwa produkowanego z wykorzystaniem tego węgla, – Mułów węglowych i flotokonzentratów oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem,	– dokumentacja techniczna urządzenia lub – instrukcja dla instalatorów i użytkowników	Od 01.07.2018: – na terenie gmin: <i>Jelenia Góra - Cieplice, Duszniki-Zdrój, Jedlina-Zdrój, Kudowa-Zdrój, Lądek-Zdrój, Polanica-Zdrój, Szczawno-Zdrój</i> – paliwa gazowe: gaz ziemny wysokoetanowy lub zaazotowany, propan-butan, biogaz rolniczy; lekki olej opałowy, biomasa stała w odniesieniu do kominek rekreacyjnych; kotły spełniające wymogi ekoprojektu w strefie „C”

Zakres terytorialny	Uchwała	Data wejścia w życie uchwały	Rodzaj instalacji objętej zakazami	Rodzaj podmiotu dla którego wprowadza się zakaz	Rodzaj paliw zakazanych	Wykaz dokumentów objętych uchwałą w zakresie niezbędnym do kontroli	Rodzaj paliw dopuszczonych oraz wymagania dotyczące wymiany źródeł grzewczych
			połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy lub bezpośrednio przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza		<ul style="list-style-type: none"> – Węgla kamiennego w postaci sypkiej (miała) o uziarnieniu poniżej 3 mm, – Biomasy stałej (drewna) o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20 % 		<p>ochrony uzdrowiskowej na obszarach bez możliwości przył. do sieci ciepł. lub gaz.</p> <p>– na terenie gmin: Czerniawa Zdrój, Świeradów Zdrój, Długopole Zdrój, Przerzeczyn Zdrój – instalacje spełniające wymogi ekoprojektu</p> <p>Od 01.07.2018 – kominki (użytkowane oraz nowe) nie będące podstawowym źródłem energii w lokalu (dotyczy to tzw. kominków rekreacyjnych) będą musiały spełniać wymagania emisyjne Ekoprojektu</p> <p>Od 01.07.2024 - zakaz użytkowania pozaklasowych kotłów, pieców na paliwa stałe (tzw. kopciuchów) poniżej klasy 3 wg Normy EN 303-5 (PN – EN303-5:2012)</p> <p>Od 01.07.2028 - zakaz użytkowania wszelkich kotłów, pieców na paliwa stałe (tj.: klasy 3,4,5) za wyjątkiem instalacji, grzewczych na paliwa stałe w miejscach gdzie występuje brak możliwości technicznych przyłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej, kominków, rekreacyjnych – czyli takich, które nie są podstawowym źródłem ciepła w lokalu i nie rozprzewadzają ciepła.</p>
Reszta wojewódz-twa dolnośląskie-go	Uchwała nr XLI/1407/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30.11.2017	21.12.2017 z wyjątkami jak dalej	Dotyczy instalacji, w których następuje spalanie paliw (kocioł, kominek, piec) jeżeli: <ul style="list-style-type: none"> - dostarczają ciepło do systemu c.o. lub - wydzielają ciepło poprzez: <ul style="list-style-type: none"> bezpośrednie przenoszenie ciepła lub pośrednie 	Każdy podmiot, który eksploatuje wskazane w uchwale instalacje	Od 01.07.2018 – zakaz stosowania: <ul style="list-style-type: none"> – Węgla brunatnego oraz paliwa produkowanego z wykorzystaniem tego węgla, – Mułów węglowych i flotokonzentratów oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem, 	<ul style="list-style-type: none"> – dokumentacja z badań potwierdzających poziom emisji z instalacji lub – dokumentacja techniczna urządzenia lub – instrukcja dla instalatorów i użytkowników 	<p>Od 01.07.2018 – paliwa gazowe: gaz ziemny wysokoetanowy lub zaazotowany, propan-butan, biogaz rolniczy; lekki olej opałowy, biomasa stała w odniesieniu do kominków rekreacyjnych</p> <p>Od 01.07.2018 – kominki (użytkowane oraz nowe) nie będące podstawowym źródłem energii w lokalu (dotyczy to tzw. kominków rekreacyjnych) będą</p>

Zakres terytorialny	Uchwała	Data wejścia w życie uchwały	Rodzaj instalacji objętej zakazami	Rodzaj podmiotu dla którego wprowadza się zakaz	Rodzaj paliw zakazanych	Wykaz dokumentów objętych uchwałą w zakresie niezbędnym do kontroli	Rodzaj paliw dopuszczonych oraz wymagania dotyczące wymiany źródeł grzewczych
			przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy lub bezpośrednio przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza		<ul style="list-style-type: none"> – Węgla kamiennego w postaci sypkiej (miała) o uziarnieniu poniżej 3 mm, – Biomasy stałej (drewna) o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20 % 		<p>musiały spełniać wymagania emisyjne Ekoprojektu</p> <p>Od 01.07.2024 - zakaz użytkowania pozaklasowych kotłów, pieców na paliwa stałe (tzw. kopciuchów) poniżej klasy 3 wg Normy EN 303-5 (PN – EN303-5:2012)</p> <p>Od 01.07.2028 - zakaz użytkowania wszelkich kotłów, pieców na paliwa stałe (tj.: klasy 3 i 4) za wyjątkiem instalacji, grzewczych na paliwa stałe w miejscach gdzie występuje brak możliwości technicznych przyłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej, kominków, rekreacyjnych – czyli takich, które nie są podstawowym źródłem ciepła w lokalu i nie rozpraszają ciepła.</p>
2. WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE							
Miasto Zielona Góra	Uchwała nr XLVI/733/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 18.06.2018	01.01.2023	Dotyczy instalacji, w których następuje spalanie paliw (kocioł, kominek, piec) jeżeli: - dostarczają ciepło do systemu c.o. lub - wydzielają ciepło poprzez:	Każdy podmiot, który eksploatuje wskazane w uchwale instalacje	<i>Brak regulacji dot. paliw zakazanych</i>	- zaświadczenia zgodności z normą PN-EN 303-5:2012 lub dokumentu równoważnego wydanego przez jednostkę posiadającą w tym zakresie akredytację i/lub - dokumentacja techniczna urządzenia lub instrukcja dla instalatorów i użytkowników	<i>Brak regulacji dot. paliw dopuszczonych</i> Od 01.01.2023 – zakaz eksploatacji kotłów, pieców kominków poniżej 5. klasy lub niespełniających wymogów ekoprojektu
Miasto Gorzów Wielkopolski	Uchwała nr XLVI/734/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 18.06.2018	01.01.2023	bezpośrednie przenoszenie ciepła lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do innego nośnika				<i>Brak regulacji dot. paliw dopuszczonych</i> Od 01.01.2023 – zakaz eksploatacji kotłów, pieców kominków poniżej 5. klasy lub niespełniających wymogów ekoprojektu

Zakres terytorialny	Uchwała	Data wejścia w życie uchwały	Rodzaj instalacji objętej zakazami	Rodzaj podmiotu dla którego wprowadza się zakaz	Rodzaj paliw zakazanych	Wykaz dokumentów objętych uchwałą w zakresie niezbędnym do kontroli	Rodzaj paliw dopuszczonych oraz wymagania dotyczące wymiany źródeł grzewczych
Województwo lubuskie z wyłączeniem m. Zielona Góra i m. Gorzów Wielkopolski	Uchwała nr XLVI/732/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 18.06.2018	01.01.2027					Brak regulacji dot. paliw dopuszczonych Od 01.01.2027 - zakaz eksploatacji kotłów, pieców kominków poniżej 5. klasy lub niespełniających wymogów ekoprojektu
3. WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE							
Obszar wojewódz-twa łódzkiego	Uchwała nr XLIV/548/17 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 24.10.2017r.	01.05.2018 z wyjątkami jak dalej	Dotyczy instalacji, w których następuje spalanie paliw (kocioł, kominek, piec) jeżeli: - dostarczają ciepło do systemu c.o. lub systemu wody użytkowej lub - wydzielają ciepło poprzez: bezpośrednie przenoszenie ciepła lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do medium lub bezpośrednio przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza. Zakazy nie dotyczą instalacji grzewczych znajdujących się na zewnątrz budynków, które nie ogrzewają budynków ani ciepłej wody użytkowej oraz mają co najmniej 4-metrowy komin.	Każdy podmiot, który eksploatuje wskazane w uchwale instalacje	Od 01.05.2018 – zakaz stosowania: - węgla kamiennego o uziarnieniu 0-3 mm powyżej 15% oraz paliw o wartości opałowej mniejszej niż 24MJ/kg i zawartości popiołu powyżej 12 % - węgla brunatnego - mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem - biomasy o wilgotności powyżej 20%	- dokumentacja techniczna urządzenia - dokumentacja z badań - instrukcja dla instalatorów i użytkowników Lub - dokumentacja przedstawiająca lokalizację instalacji względem obrysu zewnętrznego rzutu pionowego budynku, (o ile taka dokumentacja jest wymagana dla danej instalacji na podstawie przepisów odrębnych) - projekt budowlany wraz z dokumentacją z inwentaryzacji geodezyjnej powykonawczej.	Od 01.05.2018 - paliwa stałe w nowych kotłach klasy 5 lub spełniających wymagania ekoprojektu Od 01.01.2023 - Zakaz użytkowania pozaklasowych kotłów na paliwa stałe (od 01.01.2020 - dla instalacji zainstalowanych w budynkach podłączonych do sieci ciepłowniczej) Od 01.01.2025 – zakaz użytkowania kominków i pieców niespełniających wymogów ekoprojektu (od 01.01.2022 - dla instalacji zainstalowanych w budynkach podłączonych do sieci ciepłowniczej) 01.01.2027 - Zakaz użytkowania kotłów klasy 3. i 4. (od 01.01.2020 - dla instalacji zainstalowanych w budynkach podłączonych do sieci ciepłowniczej)

Zakres terytorialny	Uchwała	Data wejścia w życie uchwały	Rodzaj instalacji objętej zakazami	Rodzaj podmiotu dla którego wprowadza się zakaz	Rodzaj paliw zakazanych	Wykaz dokumentów objętych uchwałą w zakresie niezbędnym do kontroli	Rodzaj paliw dopuszczonych oraz wymagania dotyczące wymiany źródeł grzewczych
4. WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE							
Gmina Miejska Kraków	Uchwała Nr XVIII/243/16 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 15.01.2016 r. Uchwała Nr XXXV/527/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 24.04.2017 r. – <i>uchwała przejściowa</i>	01.09.2019 01.07.2017 z wyjątkami jak dalej	Dotyczy instalacji, w których następuje spalanie paliw (kocioł, kominek, piec) jeżeli: - dostarczają ciepło do systemu c.o. lub - wydzielają ciepło poprzez: bezpośrednie przenoszenie ciepła lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy lub bezpośrednio przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza	Każdy podmiot, który eksploatuje wskazane w uchwale instalacje	Od 01.07.2017 zakaz stosowania: – węgla kamiennego lub węgla brunatnego o udziale ziarna 0-5 mm powyżej 5%, – węgla kamiennego lub węgla brunatnego o: - wartości opałowej poniżej 26 MJ/kg lub - zawartości popiołu powyżej 10% lub Od 01.09.2019 - całkowity zakaz spalania węgla i drewna na terenie miasta Krakowa. - zawartości siarki powyżej 0,8% – biomasy o wilgotności powyżej 20%	certyfiakat jakości stosowanego paliwa lub inne dokumenty wskazujące na użytkowanie instalacji zgodnie z uchwałą	Od 01.09.2019 – dopuszczone wyłącznie paliwa gazowe (gaz ziemny wysokoetanowy, biogaz rolniczy lub inny rodzaj gazu palnego) lub lekki olej opałowy
Wojewódz-two małopolskie z wyłączeniem Gminy Miejskiej Kraków	Uchwała Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23.01.2017 r.	01.07.2017 z wyjątkami jak dalej	Dotyczy instalacji, w których następuje spalanie paliw (kocioł, kominek, piec) jeżeli: - dostarczają ciepło do systemu c.o. lub - wydzielają ciepło poprzez: bezpośrednie przenoszenie ciepła lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy lub bezpośrednio przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza	Każdy podmiot, który eksploatuje wskazane w uchwale instalacje	Od 01.07.2017 zakaz stosowania: – węgla kamiennego lub brunatnego o udziale ziarna 0–3mm powyżej 15% (mułów i flotów węglowych, miazgu) – biomasy o wilgotności powyżej 20%	– dokumentacja z badań – dokumentacja techniczna urządzenia – instrukcja dla instalatorów i użytkowników	Od 01.07.2017 – paliwa stałe w nowych kotłach spełniających wymagania ekoprojektu Od 01.07.2017 - Zakaz montowania ogrzewania niezgodnego z uchwałą, tj. kotłów lub kominków nie spełniających wymagań ekoprojektu. Do końca 2022 – wymiana kotłów na węgiel lub drewno, które nie spełniają żadnych norm emisyjnych Do końca 2026 – wymiana kotłów na węgiel lub drewno, które spełniają podstawowe normy emisyjne klasy 3 i 4 (kotły spełniające wymagania klasy 5, eksploatowane przed 01.07.2017, mogą być użytkowane do końca swojej żywotności) Od 01.01.2023 – dopuszczone urządzenia, które spełniają wymagania ekoprojektu lub mają sprawność cieplną na poziomie co najmniej 80 %

Zakres terytorialny	Uchwała	Data wejścia w życie uchwały	Rodzaj instalacji objętej zakazami	Rodzaj podmiotu dla którego wprowadza się zakaz	Rodzaj paliw zakazanych	Wykaz dokumentów objętych uchwałą w zakresie niezbędnym do kontroli	Rodzaj paliw dopuszczonych oraz wymagania dotyczące wymiany źródeł grzewczych
							(istniejące kominki o sprawności poniżej 80% muszą zostać wyposażone w urządzenia redukujące emisję pyłu do poziomu ekoprojektu)
5. WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE							
Obszar wojewódz-twa mazowieckiego	Uchwała nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z 24.10.2017 r.	11.11.2017 z wyjątkami jak dalej	Dotyczy instalacji, w których następuje spalanie paliw (kocioł, kominek, piec) jeżeli: - dostarczają ciepło do systemu c.o. lub - dostarczają ciepło do systemu ogrzewania wody użytkowej lub - wydzielają ciepło poprzez: bezpośrednie przeniesienie ciepła lub bezpośrednie przeniesienie ciepła w połączeniu z przeniesieniem ciepła do cieczy lub bezpośrednie przeniesienie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza	Każdy podmiot, który eksploatuje wskazane w uchwale instalacje	Od 01.07.2018 - zakaz stosowania: – mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem, – węgla brunatnego, – węgla kamiennego o uziarnieniu 0–3mm, – drewna o wilgotności powyżej 20%.	- dokumentacja techniczna urządzenia - instrukcja dla instalatorów i użytkowników	Od 01.07.2018 - paliwa stałe w nowych kotłach spełniających wymagania ekoprojektu Od 01.01.2023 – kominki muszą spełniać wymogi ekoprojektu, lub należy wyposażyć je w urządzenie ograniczające emisję pyłu do wartości określonych w ekoprojekcie. Od 01.01.2023 - Zakaz użytkowania pozaklasowych kotłów na paliwa stałe tj. poniżej klasy 3 wg Normy EN 303-5 (PN – EN303-5:2012) oraz pieców i kominków niespełniających kryteriów emisji ekoprojektu Od 01.01.2028 - Zakaz użytkowania kotłów spełniających wymogi emisyjne klas 3. i 4. w/w normy
6. WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE							
Osza wojewódz-twa opolskiego	Uchwała nr XXXII/367/20 17 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26.09.2017 r.	01.11.2017	Dotyczy instalacji, w których następuje spalanie paliw (kocioł, kominek, piec) jeżeli: - dostarczają ciepło do systemu c.o. lub - wydzielają ciepło poprzez: bezpośrednie przeniesienie ciepła lub bezpośrednie przeniesienie ciepła w	Każdy podmiot, który eksploatuje wskazane w uchwale instalacje	Od 01.11.2017 - zakaz stosowania: – mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem, – węgla brunatnego, – węgla kamiennego o uziarnieniu 0-3mm powyżej 15%,	brak	Brak regulacji

Zakres terytorialny	Uchwała	Data wejścia w życie uchwały	Rodzaj instalacji objętej zakazami	Rodzaj podmiotu dla którego wprowadza się zakaz	Rodzaj paliw zakazanych	Wykaz dokumentów objętych uchwałą w zakresie niezbędnym do kontroli	Rodzaj paliw dopuszczonych oraz wymagania dotyczące wymiany źródeł grzewczych
			połączeniu z przenoszeniem ciepła do innego nośnika		– drewna i biomasy drzewnej o wilgotności powyżej 20%.		
7. WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE							
Obszar wojewódz-twa pokarpac-kiego	Uchwała nr LII/869/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23.04.2018 r.	01.06.2018 z wyjątkami jak dalej	Dotyczy instalacji, w których następuje spalanie paliw (kocioł, kominek, piec) jeżeli: - dostarczają ciepło do systemu c.o. lub - wydzielają ciepło lub - wydzielają ciepło i przenoszą je do innego nośnika	Każdy podmiot, który eksploatuje wskazane w uchwale instalacje niezależnie od posiadanego prawa własności do miejsca użytkowania instalacji	Od 01.06.2018 – zakaz stosowania: – węgla brunatnego, – mułów i flotokonzentratów oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem, – paliw o uziarnieniu poniżej 5mm i zawartości popiołu powyżej 12%, – biomasy o wilgotności powyżej 20%	Instrukcja dla instalatorów i użytkowników	Od 01.06.2018 do 31.12.2019 - paliwa stałe (węgiel, drewno) w kotłach 5 klasy Od 01.01.2020 - paliwa stałe (węgiel, drewno) w kotłach spełniających wymagania ekoprojektu Do końca 2021 – wymiana kotłów pozaklasowych użytkowanych powyżej 10 lat lub nieposiadających tabliczki znamionowej Od 01.01.2023 – kominki muszą osiągnąć sprawność 80 % lub posiadać elektrofiltr (wymagania ekoprojektu) Do końca 2023 – wymiana kotłów pozaklasowych użytkowanych od 5 do 10 lat Do końca 2025 – wymiana kotłów pozaklasowych użytkowanych poniżej 5 lat Do końca 2027 – wymiana kotłów klasy 3. i 4.
8. WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE							
Obszar wojewódz-twa śląskiego	Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 07.04.2017 r.	01.09.2017 z wyjątkami jak dalej	Dotyczy instalacji, w których następuje spalanie paliw (kocioł, kominek, piec) jeżeli: - dostarczają ciepło do systemu c.o. lub - wydzielają ciepło lub - wydzielają ciepło i przenoszą je do innego nośnika	Każdy podmiot, który eksploatuje wskazane w uchwale instalacje	Od 01.09.2017 - zakaz stosowania: – węgla brunatnego, – mułu i flotu oraz ich mieszanek, – węgla kamiennego o udziale ziarna 0–3mm powyżej 15%, – biomasy o wilgotności powyżej 20%	Instrukcja dla instalatorów i użytkowników	Od 01.09.2017 – paliwa stałe (węgiel, drewno) w kotłach 5. klasy lub spełniających wymagania ekoprojektu Do końca 2021 – wymiana kotłów użytkowanych powyżej 10 Od 01.01.2023 – kominki muszą osiągnąć sprawność 80 % lub posiadać elektrofiltr (wymagania ekoprojektu) Do końca 2023 – wymiana kotłów użytkowanych od 5 do 10 lat Do końca 2025 – wymiana kotłów użytkowanych poniżej 5 lat Do końca 2027 – wymiana kotłów klasy 3. i 4.

Zakres terytorialny	Uchwała	Data wejścia w życie uchwały	Rodzaj instalacji objętej zakazami	Rodzaj podmiotu dla którego wprowadza się zakaz	Rodzaj paliw zakazanych	Wykaz dokumentów objętych uchwałą w zakresie niezbędnym do kontroli	Rodzaj paliw dopuszczonych oraz wymagania dotyczące wymiany źródeł grzewczych
9. WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE							
Miasto Poznań	Uchwała nr XXXIX/942/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskie go z dnia 18.12.2017r.	01.05.2018 z wyjątkami jak dalej	Dotyczy instalacji, w których następuje spalanie paliw (kocioł, kominek, piec) jeżeli: - dostarczają ciepło do systemu c.o. lub - wydzielają ciepło poprzez:	Każdy podmiot, który eksploatuje wskazane w uchwale instalacje	Od 01.05.2018 - zakaz stosowania: - mułu i flotokoncentratu oraz ich mieszanek, - węgla brunatnego oraz jego mieszanek, - węgla kamiennego o uziarnieniu 0-3mm powyżej 15%, - węgla kamiennego orz jego mieszanek o wartości opałowej poniżej 23MJ/kg lub zawartości popiołu wyższej niż 10% lub zawartości siarki wyższej niż 0,8%, - drewna (biomasy) o wilgotności powyżej 20%.	- dokumentacja z badań instalacji wykonanej przez producenta - dokumentacja techniczna urządzenia - instrukcja dla instalatorów i użytkowników	Od 01.05.2018 – paliwa stałe (węgiel, drewno) w kotłach spełniających wymagania ekoprojektu umożliwiających wyłącznie automatyczne podawanie paliwa, za wyjątkiem instalacji zgazowujących paliwo lub nieposiadających rusztu awaryjnego oraz elementów umożliwiających jego zamontowanie Od 01.01.2024 - zakaz eksploatacji tzw. pozaklasowych kotłów grzewczych Od 01.01.2026 - zakaz używania ogrzewaczy pomieszczeń (np. kominków) niespełniających wymagań ekoprojektu lub o sprawności cieplnej poniżej 80% Od 01.01.2028 - zakaz eksploatacji kotłów grzewczych poniżej 5. klasy Dodatkowo dla kotłów poniżej 5. klasy lub nie spełniających wymogów ekoprojektu w <i>m. Poznań</i> zakazuje się stosowania paliw stałych w dniach następnych po dniu, w którym stwierdzono przekroczenie normy dobowej PM10 i prognozuje się utrzymanie stężeń przekraczających normę dobową dla pyłu PM10 – gdy jest alternatywne źródło ogrzewania
Miasto Kalisz	Uchwała nr XXXIX/943/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskie go z dnia 18.12.2017r.	01.05.2018 z wyjątkami jak dalej	bezpośrednie przenoszenie ciepła lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy lub				
Wojewódz-two wielkopolskie z wyłączeniem m. Poznań oraz m. Kalisz	Uchwała nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskie go z dnia 18.12.2017r.	01.05.2018 z wyjątkami jak dalej	bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza				
10. WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE							
Wojewódz-two kujawsko-pomorskie z wyłączeniem miast i uzdrowiska Wieniec-Zdrój	Uchwała nr VIII/136/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24.06.2019	01.09.2019 z wyjątkami jak dalej	Dotyczy instalacji, w których następuje spalanie paliw (kocioł, kominek, piec) jeżeli: - dostarczają ciepło do systemu c.o. lub - dostarczają ciepło do systemu ogrzewania wody użytkowej lub	Właściciel instalacji wskazanych w uchwale. W zakresie spalania paliw - każdy podmiot eksploatujący instalacje niezależnie od posiadanego tytułu prawnego	Od 01.09.2019 - zakazuje się stosowania: - węgla brunatnego - mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek	- dokumentacja techniczna urządzenia - instrukcja dla instalatorów i użytkowników - świadectwo jakości używanego paliwa stałego	Od 01.09.2019 – paliwa stałe (węgiel, drewno) w kotłach 5 klasy lub spełniających wymagania ekoprojektu Od 01.01.2024 - zakaz eksploatacji tzw. pozaklasowych kotłów grzewczych Od 01.01.2024 - zakaz używania ogrzewaczy pomieszczeń (np.

Zakres terytorialny	Uchwała	Data wejścia w życie uchwały	Rodzaj instalacji objętej zakazami	Rodzaj podmiotu dla którego wprowadza się zakaz	Rodzaj paliw zakazanych	Wykaz dokumentów objętych uchwałą w zakresie niezbędnym do kontroli	Rodzaj paliw dopuszczonych oraz wymagania dotyczące wymiany źródeł grzewczych
Miasto Bydgoszcz, Ciechocinek, Grudziądz, Inowrocław, Nakło nad Notecią, Toruń, Włocławek, uzdrowisko Wieniec-Zdrój położonego w gminie Brześć Kujawski	zmieniona uchwałą nr XXXV/510/21 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 30.08.2021	01.01.2022 z wyjątkami jak dalej	- wydzielają ciepło poprzez: bezpośrednie przenoszenie ciepła lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza	do miejsca użytkowania instalacji.	produkowanych z ich wykorzystaniem; – węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm powyżej 15%; – biomasy stałej o wilgotności powyżej 20%		kominków) niespełniających warunków emisyjności dla pyłu określonych w ekoprojekcie Od 01.01.2028 - zakaz eksploatacji kotłów grzewczych poniżej 5. klasy
	- dokumentacja techniczna urządzenia - instrukcja dla instalatorów i użytkowników - świadectwo jakości używanego paliwa stałego - dokumenty potwierdzające: brak możliwości przyłączenia budynku/lokalu do sieci ciepłowniczej i gazowej, chyba że fakt ten jest znany organom z urzędu; datę oddania instalacji do eksploatacji.					Od 01.09.2019 – paliwa stałe (węgiel, drewno) w kotłach 5 klasy lub spełniających wymagania ekoprojektu Od 01.01.2024 - zakaz eksploatacji tzw. pozaklasowych kotłów grzewczych Od 01.01.2024 - zakaz używania ogrzewaczy pomieszczeń (np. kominków) niespełniających warunków emisyjności dla pyłu określonych w ekoprojekcie Od 01.01.2028 - zakaz eksploatacji kotłów grzewczych poniżej 5. Klasy Od 01.01.2030 – zakaz użytkowania wszelkich instalacji na paliwa stałe, z wyłączeniem sytuacji, kiedy nie ma możliwości technicznych podłączenia do sieci gazowej lub ciepłowniczej, a sieć ta zlokalizowana jest na terenie bezpośrednio przylegającym do działki, na której znajduje się instalacja	
11. WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE							
Obszar województwa zachodniopomorskiego	Uchwała nr XXX/540/18 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 26.09.2018	12.11.2018 z wyjątkami jak dalej	Dotyczy instalacji, w których następuje spalanie paliw (kocioł, kominek, piec) jeżeli: - dostarczają ciepło do systemu c.o. lub - wydzielają ciepło poprzez bezpośrednie przenoszenie ciepła lub - wydzielają ciepło i przenoszą je do innego nośnika	Każdy podmiot, który eksploatuje wskazane w uchwale instalacje	Od 01.05.2019 - zakaz stosowania: – paliw niesortowanych (art. 2 ust. 1 pkt. 4b) ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw*), tj. paliw stałych: węgla kamiennego, brykietów i peletów zawierających co najmniej 85% węgla, węgla kamiennego i	- zaświadczenia zgodności z normą PN-EN 303-5:2012 lub dokumentu równoważnego wydanego przez jednostkę posiadającą w tym zakresie akredytację i/lub - dokumentacja techniczna urządzenia lub instrukcja dla instalatorów i użytkowników	Od 01.05.2019 – paliwa stałe (węgiel, drewno) w kotłach 5 klasy lub spełniających wymagania ekoprojektu Od 01.01.2024 – zakaz eksploatacji tzw. pozaklasowych kotłów grzewczych Od 01.01.2028 – zakaz eksploatacji kotłów grzewczych poniżej 5. klasy

Zakres terytorialny	Uchwała	Data wejścia w życie uchwały	Rodzaj instalacji objętej zakazami	Rodzaj podmiotu dla którego wprowadza się zakaz	Rodzaj paliw zakazanych	Wykaz dokumentów objętych uchwałą w zakresie niezbędnym do kontroli	Rodzaj paliw dopuszczonych oraz wymagania dotyczące wymiany źródeł grzewczych
					brunatnego w postaci stałej przeznaczonego do spalania, mułów węglowych i flotokonzentratów, mieszaninę paliw zawierających mniej niż 85% węgla kamiennego – mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem; – węgla brunatnego; – paliw niespełniających wymagań jakościowych (art. 3a ust. 2 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw*).		
12. WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE							
Obszar województwa świętokrzyskiego	Uchwała nr XXII/292/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29.06.2020	24.07.2020 z wyjątkami jak dalej	Dotyczy instalacji, które: - dostarczają ciepło do systemu c.o. lub - wydzielają ciepło poprzez bezpośrednie przeniesienie ciepła lub bezpośrednie przeniesienie ciepła w połączeniu z przeniesieniem go do innego nośnika lub	Obecny użytkownik instalacji niezależnie od posiadanego prawa własności do miejsca użytkowania instalacji	Od 01.07.2021 – zakaz stosowania: - mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem; - węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla; - węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm; - paliw zawierających biomasa o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20%.	- dokumentacja z badań; - dokumentacja techniczna urządzenia; - instrukcja dla instalatorów i użytkowników - świadectwo jakości paliwa stałego	<i>Brak regulacji dot. paliw dopuszczonych</i> Od 01.07.2023 – zakaz eksploatacji tzw. pozaklasowych kotłów grzewczych Od 01.07.2024 – zakaz eksploatacji kotłów grzewczych poniżej 5. klasy Od 01.07.2026 – zakaz eksploatacji kotłów grzewczych 5. Klasy Od 01.07.2026 – zakaz eksploatacji instalacji na paliwo stałe w budynkach, jeśli istnieje możliwość przyłączenia budynku do sieci gazowej lub ciepłowniczej (instalacje spełniające wymogi ekoprojektu użytkowane do końca ich żywotności) Od 01.07.2026 - zakaz używania ogrzewaczy pomieszczeń (np. kominków) niespełniających wymogów ekoprojektu

Zakres terytorialny	Uchwała	Data wejścia w życie uchwały	Rodzaj instalacji objętej zakazami	Rodzaj podmiotu dla którego wprowadza się zakaz	Rodzaj paliw zakazanych	Wykaz dokumentów objętych uchwałą w zakresie niezbędnym do kontroli	Rodzaj paliw dopuszczonych oraz wymagania dotyczące wymiany źródeł grzewczych
13. WOJEWÓDZTWO POMORSKIE							
Gmina Miasta Sopot	Uchwała nr 236/XIX/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24.02.2020	02.04.2020 z wyjątkami jak dalej	Dotyczy instalacji, które: - dostarczają ciepło do systemu c.o. lub systemu centralnego ogrzewania i systemu ciepłej wody użytkowej lub - wydzielają ciepło poprzez bezpośrednie przenoszenie ciepła lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem go do innego nośnika lub - dostarczają ciepło wyłącznie do systemu ciepłej wody użytkowej	Właściciel instalacji wskazanych w uchwale.	<i>Brak regulacji dot. paliw zakazanych</i>	- dokumentacja techniczna urządzenia lub - instrukcja dla instalatorów i użytkowników	Od 01.01.2024 r. – dopuszczone paliwa gazowe, gaz płynny LPG, lekki olej opałowy, biomasa stała o wilgotności poniżej 20% w odniesieniu do instalacji nie stanowiących podstawowego źródła ciepła w lokalu a spełniających wymogi ekoprojektu. Od 02.04.2020 r. - zakaz używania miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń (np. kominków) niespełniających wymagań ekoprojektu
Miasta wojewódz-twa pomorskiegoz wyłączeniemi Gminy Miasta Sopotu	Uchwała nr 309/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28.09.2020	19.10.2020 z wyjątkami jak dalej	Dotyczy instalacji, które: - dostarczają ciepło do: instalacji c.o. lub instalacji c.w.u.; - wydzielają ciepło poprzez: bezpośrednie przenoszenie ciepła lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem go do innego nośnika, a użytkowanie tej instalacji służy do: zapewnienia właściwej temperatury w obiekcie budowlanym	Każdy podmiot, który jest właścicielem instalacji wskazanych w uchwale. Ograniczenia w spalaniu paliw podmiotów eksploatujących instalacje wskazane w uchwale, niezależnie od posiadanego prawa własności do miejsca użytkowania instalacji.	Od 01.01.2021 – zakaz stosowania: - mułów i flotokoncentratów węglowych; - węgla brunatnego; - paliw niespełniających wymagań jakościowych ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw* - paliw niesortowanych, tj. paliw stałych: węgla kamiennego, brykietów i peletów zawierających co najmniej 85% węgla, węgla kamiennego i brunatnego w postaci	- dokumentacja techniczna urządzenia - instrukcja dla instalatorów i użytkowników - dokument potwierdzający brak możliwości przyłączenia do sieci ciepłowniczej - kopia świadectwa jakości paliwa stałego - dokumentacja potwierdzająca datę oddania instalacji do eksploatacji	Od 19.10.2020 – dopuszczone paliwa gazowe, gaz płynny LPG, lekki olej opałowy, biomasa stała o wilgotności poniżej 20% w odniesieniu do instalacji nie stanowiących podstawowego źródła ciepła w lokalu a spełniających wymogi ekoprojektu pod warunkiem, iż eksploatacja urządzenia nie powoduje uciążliwości, w tym zadymienia, na terenach sąsiadujących. Od 01.09.2024 – zakaz eksploatacji tzw. pozaklasowych kotłów grzewczych Od 01.09.2026 – zakaz eksploatacji kotłów grzewczych poniżej 5. klasy Od 01.07.2035 – zakaz eksploatacji kotłów grzewczych 5. Klasy

Zakres terytorialny	Uchwała	Data wejścia w życie uchwały	Rodzaj instalacji objętej zakazami	Rodzaj podmiotu dla którego wprowadza się zakaz	Rodzaj paliw zakazanych	Wykaz dokumentów objętych uchwałą w zakresie niezbędnym do kontroli	Rodzaj paliw dopuszczonych oraz wymagania dotyczące wymiany źródeł grzewczych
Obszar wojewódz-twa pomor-skiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu i obszaru miast	Uchwała nr 310/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28.09.2020	19.10.2020 z wyjątkami jak dalej	lub jego części, do podgrzewania wody użytkowej lub do produkcji pary technologicznej.		stałej przeznaczonego do spalania, mułów węglowych i flotokonzentratów, mieszaninę paliw zawierających mniej niż 85% węgla kamiennego - miału węglowego o wymiarze ziarna 1 ÷ 31,5 mm: miał I, miał II, miał III - paliw zawierających biomasę o wilgotności powyżej 20%		Od 01.07.2035 – zakaz użytkowania wszelkich kotłów, pieców na paliwa stałe za wyjątkiem instalacji, grzewczych na paliwa stałe w miejscach gdzie występuje brak możliwości technicznych przyłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej a spalanie zachodzi w instalacji spełniającej wymogi ekoprojektu dla kotłów na paliwa stałe lub wymogi ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń lub wymagania dotyczące granicznych wartości emisji określone w pkt 1 załącznika do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe.
14. WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE							
Obszar wojewódz-twa lubelskiego	Uchwała nr XXIII/388/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 19.02.2021	01.05.2021 z wyjątkami jak dalej	Dotyczy instalacji które: - dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub - dostarczają ciepło do systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej, lub - dostarczają ciepło poprzez: bezpośrednie przenoszenie ciepła, lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła	Użytkownik eksploatujący instalację niezależnie od posiadanego prawa własności do miejsca użytkowania instalacji	Od 01.05.2021 – zakaz stosowania: - mułów węglowych, flotokonzentratów oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem; - węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem**; - węgla kamiennego, który nie spełnia któregokolwiek z wymagań określonych w rozporządzeniu w sprawie wymagań	Dokumenty potwierdzające spełnienie wymagań wskazanych w uchwale, w szczególności dokumentacji technicznej urzędzenia.	<i>Brak regulacji dot. paliw dopuszczonych</i> Od 01.05.2021 – w nowobudowanych budynkach: - zakaz użytkowania instalacji na paliwa stałe, jeżeli istnieje możliwość podłączenia budynku do sieci ciepłowniczej lub gazowej. - instalowane miejscowe ogrzewacze pomieszczeń na paliwa stałe (np. kominki rekreacyjne) winny spełniać wymogi ekoprojektu. Od 01.01.2024 – zakaz eksploatacji kotłów grzewczych poniżej klasy 3. Od 01.01.2027 – zakaz eksploatacji kotłów grzewczych klasy 3. i 4.

Zakres terytorialny	Uchwała	Data wejścia w życie uchwały	Rodzaj instalacji objętej zakazami	Rodzaj podmiotu dla którego wprowadza się zakaz	Rodzaj paliw zakazanych	Wykaz dokumentów objętych uchwałą w zakresie niezbędnym do kontroli	Rodzaj paliw dopuszczonych oraz wymagania dotyczące wymiany źródeł grzewczych
			do medium, lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza.		<p>jakościowych dla paliw stałych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem węgla kamiennego, które nie spełniają któregokolwiek z wymagań określonych w rozporządzeniu w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych**; - biomasy, której wilgotność przekracza 20%. 		Od 01.01.2030 – zakaz eksploatacji kotłów grzewczych 5. Klasy
15. WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE							
16. WOJEWÓDZTWO PODLASKIE							

* Ustawa z dnia 25.08.2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 284).

** Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1890).